

Idéblad

Tryggare och Mänskligare Göteborg vill lyfta fram olika exempel på det trygghetsarbete som pågår i staden. Arbetet genomförs av offentliga och privata aktörer, föreningar, eldsjälar och många andra. Tanken är att inspirera till nya trygghetsskapande processer.

IDEELLA FASTIGHETSÄGARFÖRENINGAR

FÖRENINGAR SOM GER TRYGGARE STADSDELAR

Både på centrala Hisingen och i Gamlestaden har fastighetsägarna gått samman och bildat ideella föreningar, som arbetar trygghetsfrämjande genom samverkan och lokal förankring. I båda stadsdelarna föregicks föreningsbildandet av undersökningar där de boende hade tagit upp flera otrygghetsfaktorer.

Både Gamlestaden och centrala Hisingen har haft problem med otrygghet, kriminalitet och en negativ mediebild. Och i båda stadsdelarna har fastighetsägarna gått ihop för att göra något åt det.

Vid Gamlestadstorget har den mörka miljön under viadukten målats i ljusa färger och fått bättre belysning.

Vid Wieselgrensplatsen har hållplatsen öppnats upp och gångtunneln ersatts av en trappa.

Två exempel – på vardera sidan av Göta älv – på projekt som initierats av trygghetsfrämjande fastighetsägarföreningar.

Fastighetsägare i Gamlestaden och Fastighetsägare Centrala Hisingen är båda ideella sammanlutningar som är öppna för alla typer av fastighetsägare. Huvudprinciperna är samverkan och lokal förankring och att arbeta med trygghetsbegreppet ur olika synvinklar:

- Dels genom att försvåra för brottslingar, men även genom att skapa en trivsamt miljö. Snyggt är tryggt. Det som ser fint ut är man mer rädd om, säger Marianne Ohlander, projektledare för Fastighetsägare i Gamlestaden.

Föreningarna har samma mål med verksamheten, men är helt fristående.

- Vi arbetar båda med att utveckla Göteborg positivt. Men vi gräver där vi står och de som är aktiva känner till och är engagerade i sina områden. För andra parter, som kommunen, är den här typen av föreningar bra att samarbeta med och fastighetsägarna vet att de vinner på att vara med. Nöjda boende och ett tryggt område ökar ju husens värde, säger Pernilla Hallberg, projektledare för Fastighetsägare Centrala Hisingen, vars verksamhet omfattar områdena Kvillebäcken och Brämaregården.

Föreningen i Gamlestaden startade hösten 2001 på initiativ av det allmännyttiga bostadsbolaget Poseidon, som är den dominerande fastighetsägaren i området. Hisingensföreningen drog igång våren 2003.

I båda fallen hade bildandet föregåtts av undersökningar där de boende tagit upp otrygghetsfaktorer som bil- och källarinbrott, fula och skräpiga miljöer, kriminell verksamhet, alkohol- och drog-påverkade personer samt en negativ medieuppmärksamhet.

Positiva reaktioner

Sedan dess har nya undersökningar visat att föreningarnas arbete faktiskt har gett resultat, även om mycket finns kvar att göra.

- De boende tycker att det har blivit bättre, men

många upplever fortfarande hållplatserna som otrygga. Brottsstatistiken har gått upp och ner, men mest ner, berättar Marianne Ohlander i Gamlestaden.

- Hos oss har brottsligheten också gått ner och färre flyttar från området för att det är otryggt. Vi har fått många positiva reaktioner på vårt arbete från de boende, berättar Pernilla Hallberg på Hisingen.

Båda föreningarna använder flera olika trygghetsskapande metoder. Som tillsynsvandringar, där lokala föreningar går runt och noterar vad som behöver åtgärdas, och trygghetskontroller av fastigheter, som innebär att ägarna följer en "checklista" och åtar sig att se över sådant som underhållsrutiner, säkerhet och utemiljö.

Annat som båda föreningarna arbetar med är belysningsfrågor, olika möjligheter för de boende att framföra tips och önskemål, åtgärder för att se till att kriminell verksamhet inte får fäste samt kontinuerligt arbete mot klotter och skadegörelse. Dock finns skillnader när det gäller arbetssätten. Till exempel jobbar man mer med belysning i Gamlestaden och på Hisingen plockar man under tillsynsvandringarna även skräp.

Båda föreningarna samarbetar också med övriga föreningslivet, kommunala förvaltningar, polisen, bolag, det kommunala samarbetsprojektet Trygg, vacker stad samt respektive stadsdelsförvaltningar – Kortedala och Lundby.

Av Gamlestadens cirka 3 800 lägenheter ligger omkring 80 procent i hus där fastighetsägaren är medlem i föreningen. Cirka hälften av dessa lägenheter ägs av Poseidon.

- Om en så dominerande part gör någonting, till ex-

empel förbättrar belysningen, så märks det ju, vilket kan leda till att andra ser det och säger "så vill vi också ha det", säger Marianne Ohlander.

Öppnare och ljusare platser

På centrala Hisingen finns betydligt fler fastighetsägare – närmare 200 stycken – och ingen som dominerar på samma sätt. Där finns också betydligt fler lägenheter, cirka 10 500, varav omkring 50 procent ligger i hus där ägaren är föreningsmedlem.

Förutom gångvägen under viadukten har Fastighetsägare i Gamlestaden varit med och förändrat platsen framför Medborgarhuset, som blivit öppnare och ljusare, och Holländareplatsen, som förutom bättre lampor har fått mer parkkaraktär och gatsten i stället för asfalt.

Föreningen har också initierat boendeparkeringar, subventionerade rattkryckor, väktarbevakning och nattvandringar.

Förutom hållplatsen vid Wieselgrensplatsen har Fastighetsägare Centrala Hisingen även varit med om att förändra själva torget, där bland annat Grönsakshuset har rustats upp.

På Hisingen satsar man också på trygghetsvandringar (som alltså är något annat än trygghetskontroller och tillsynsvandringar – läs mer på Idéblad om trygghetsvandringar), man samarbetar med Lundbys brottsförebyggande råd och jobbar med det EU-finansierade Harmoniprojektet, som förutom trygghet även ska främja det lokala företagandet. Dessutom arbetar man kontinuerligt med att hitta bra lösningar för de lägenheter som förmedlats genom socialtjänsten.

Marianne Ohlander, projektledare för Fastighetsägare i Gamlestaden, på Holländareplatsen som har förändrats på föreningens initiativ. Bland annat har torget fått mer parkkaraktär, gatsten i stället för asfalt samt bättre lampor.

Föreningen Fastighetsägare Centrala Hisingen har varit med och tagit initiativ till att förändra Wieselgrensplatsen. På bilden föreningens projektledare Pernilla Hallberg framför det upprustade Grönsakshuset.

SÅ GJORDE VI

- Föreningen Fastighetsägare i Gamlestaden startade hösten 2001 på initiativ av allmännyttiga bostadsbolaget Poseidon. Den utlösande faktorn var en utredning som bolaget initierat året innan, som visade att många av de boende kände sig otrygga.
- Föreningen Fastighetsägare Centrala Hisingen startade våren 2003, även där som en följd av en undersökning om tryggheten i området. Verksamheten omfattar områdena Kvillebäcken och Brämregården.
- Bil- och källarinbrott, fula och skräpiga miljöer, kriminell verksamhet, alkohol- och drogpåverkade personer samt negativ medieuppmärksamhet nämndes i båda stadsdelarnas undersökningar.
- Föreningarna är helt fristående från varandra men båda arbetar med samverkan och lokal förankring. De ska fungera som plattformar, kanalisera önskemål och sätta igång projekt som sedan ska leva sitt eget liv.
- Föreningarna är ideella och öppna för alla typer av fastighetsägare: allmännyttiga och privata bolag, bostadsrätts- och egnahemsföreningar samt näringsfastighetsägare.
- För fastighetsägarna finns även en ekonomisk vinst med att vara med, eftersom nöjda boende och ett tryggt område ökar husens värde.
- Sedan föreningarna startade har nya undersökningar visat att de boende känner sig tryggare och att brottsstatistiken har gått ner.
- Båda föreningarna arbetar med tillsynsvandringar, där lokala föreningar går runt och noterar och skriver protokoll över vad som behöver åtgärdas. På Hisingen, där man samarbetar med BK Häcken, plockar man även skräp.
- Båda föreningarna utför även trygghetskontroller av fastigheter, som innebär att ägarna följer en "checklista" och åtar sig att se över sådant som underhållsrutiner, säkerhet och utemiljö.
- Man arbetar också med belysningsfrågor, olika möjligheter för de boende att framföra tips och önskemål, åtgärder för att se till att kriminell verksamhet inte får fäste samt kontinuerligt arbete för att förhindra och åtgärda klotter och skadegörelse.
- Båda föreningarna samarbetar även med lokala föreningar, kommunala förvaltningar, polisen och bolag samt med det kommunala samarbetsprojektet Trygg, vacker stad (www.tryggvackerstad.goteborg.se). Båda samarbetar också med sina respektive stadsdelsförvaltningar, Kortedala (www.kortedala.goteborg.se) och Lundby (www.lundby.goteborg.se).
- Båda föreningarna har omkring 40 fastighetsägare som medlemmar. För kompletta medlemsförteckningar, se respektive hemsida.
- Bland de trygghetskapande projekt som genomförts i Gamlestaden finns gångvägen under viadukten vid Gamlestadstorget, som målats i ljus färg och fått bättre belysning, samt Holländareplatsen, som fått bättre belysning, mer parkkaraktär och gatsten i stället för asfalt. Även platsen framför Medborgarhuset har blivit öppnare och ljusare.
- Föreningen har också initierat boendeparkeringar och subventionerade rattkryckor, väktarbevakning och nattvandringar.

KONTAKT

- Pernilla Hallberg, projektledare för Fastighetsägare Centrala Hisingen: 031 - 731 59 61, 0706 - 02 02 02, pernilla.hallberg@fch.se Föreningens webbadress: www.fch.se
- Marianne Ohlander, projektledare för Fastighetsägare i Gamlestaden: 031 - 84 53 99, marianne@ohlander.nu Föreningens webbadress: www.gamlestaden.nu
- Gerd Cruse Sondén, arkitekt på Tryggare och Mänskligare Göteborg: 031 - 61 20 66, gerd.cruse.sonden@stadshuset.goteborg.se

- Bland de åtgärder föreningen på Hisingen har varit med om att initiera finns omgörningen av spårvagnshållplatsen vid Wieselgrensplatsen. Platsen har öppnats upp, fått en friare siktlinje och fler alternativa gångvägar. På själva torget har bland annat Grönsakshuset rustats upp och städningen förbättrats.
- Fastighetsägare Centrala Hisingen är regelbundet med och arrangerar trygghetsvandringar (mer information på www.tryggaremanskligare.goteborg.se). Man samarbetar också med Lundbys brottsförebyggande råd och jobbar med det EU-finansierade Harmoniprojektet, som bland annat ska främja det lokala företaget. Dessutom arbetar man kontinuerligt med att hitta bra lösningar för de lägenheter som förmedlats genom socialtjänsten, bland annat med hjälp av Boendeenheten som hanterar störningar.

SVÅRIGHETER

- Att hitta någon som tar över det fortsatta ansvaret för det man sätter igång.
- Det är viktigt att det man gör är mätbart så att man vet att man gör rätt, men det kan vara svårt att hitta rätt mätmetoder.

LÄRDOMAR

- Samarbete ger styrka.
- Det är en tillgång att olika typer av fastighetsägare är representerade. Till exempel tillför bostadsrättsföreningar en särskild typ av kompetens, eftersom de representerar både boende och fastighetsägare.
- Den lokala förankringen i stadsdelen är viktig!
- Man ska fokusera på utveckling, inte förvaltning. Överlåt förvaltandet åt andra och sträva mot nya mål!
- Det är viktigt att få med andra aktörer: boendeföreningar kommunala förvaltningar, polisen, med flera.
- Starta arbetsgrupper så att arbetet kan utföras av dem som är bäst på det.

TIPS

- Börja med en kartläggning. Då vet man vilka behov som finns och vad människor vill förändra och kan använda detta som utgångspunkt.
- Börja med något som ger snabbt och tydligt resultat. Då syns det direkt att något verkligen händer.
- Bygg nätverk!